

До 95-річчя Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України

Створенню Клінічного інституту для удосконалення лікарів (1918) сприяла медична громадськість, зокрема професійна спілка київських лікарів, передові представники якої — це вихованці медичного факультету Університету св. Володимира (М.А. Левитський, О.З. Лазарев, Є.Л. Скловський, Г.Б. Биховський, І.І. Фрумін та ін.). Вони, незважаючи на всі труднощі, вважали підвищення кваліфікації лікарів одним із невідкладних завдань і стали засновниками закладу нового типу та першими його професорами.

Мета створюваного закладу досить чітко визначалася вже в першому його Статуті як «спеціалізація лікарів у галузі практичної і теоретичної медицини, набуття загального медичного стажу молодими лікарями, періодична організація повторювальних курсів для поповнення і оновлення знань лікарів і, нарешті, наукова робота лікарів у вибраних ними галузях» (ЦДАВОВУУ).— Ф. 166, № 2, спр. № 421, с. 48—55, 1921—1922).

Головною структурою з формування Інституту стала постійна, обрана Спілкою лікарів, організаційна комісія, яка провела значну роботу з «конструювання секцій інституту, устаткування й розміщення медичних кабінетів, запрошення лікарів-консультантів, лекторів, викладачів та амбулаторних лікарів для участі в роботі Інституту ... комісія отримала, нарешті, можливість 2 серпня 1918 р. відкрити показову клінічну амбулаторію (бульв. Т. Шевченка, 13 — авт.) за всіма спеціальностями, а також денну і нічну поліклініку для виїзду до хворих додому за викликами через Інститут» (ЦДАВОВУУ).— Ф. 166, № 2, спр. № 421, с. 90 зворотн., 1921—1922).

Так 95 років тому розпочав свою діяльність Клінічний інститут для удосконалення лікарів, навіть у назві якого закладалася його клінічна спрямованість, що визначалася

■ Головний корпус Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

■ Ректор НМАПО імені П.Л. Шупика акад. НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, проф. Юрій Васильович Вороненко

першим кадровим складом кафедр і курсів. Серед його головних завдань перший голова Правління професор М.А. Левитський, зокрема, визначав: «...підготовку лікарів у сфері теоретичної і практичної медицини, поповнення та оновлення знань молодих лікарів, і для досягнення цієї мети організуються періодичні повторювальні курси за всіма спеціальностями, а також виробляються практичні наукові роботи, чим одночасно і надається авторитетна лікувальна допомога широким масам населення Києва і його околиць...» (ЦДАВОВУ.— Ф. 166, № 2, спр. № 421, с. 90 зворотн., 1921—1922).

Слід віддати належне засновникам Інституту, які ставили перед ним такі завдання, маючи у своєму розпорядженні лише одну поліклініку з обслуговування вдома й амбулаторію для хворих, котрі приходять самостійно. При поліклініці в 1918 р. відкрито аптеку та хіміко-бактеріологічну лабораторію. У таких умовах Клінічний інститут перебував біля витоків зародження системи післядипломної підготовки лікарів в Україні.

Педагогічний процес у Клінічному інституті на початку його існування складався з практичної роботи лікарів-курсантів у лікувальних установах і з відвідування ввечері лекцій. Систематичні заняття розпочалися вже в осінньому семестрі 1920 р., коли слухачами знову відкритих повторювальних курсів стали перші 117 лікарів. Цей період збігається з початком реформування вищої школи в Україні, внаслідок чого в лютому 1921 р. управління Інститутом перейшло від Наркомздор'я України до відомства системи Укргольпрофосвіти, зокрема Київського губернського відділу професійної освіти, а безпосереднє керівництво ним здійснювали новообрані Правління та Рада, які вперше розробили загальний план педагогічної діяльності Інституту.

Наприкінці 20-х років Інститут мав у своєму складі такі кафедри: оториноларингології (1921,

проф. С.Є. Ставракі), дерматовенерології (1921, проф. О.Г. Лур'є), терапії (1921, проф. О.Б. Бернштейн), хірургії (1922, проф. Г.Б. Биховський), патологічної анатомії (1922, проф. І.Т. Тітов), нервових хвороб (1923, проф. Б.М. Маньковський), ортопедії і травматології (1926, проф. І.Й. Фрумін), психіатрії (1927, к. мед. н. І.О. Залкінд), урології (1929, проф. А.А. Чайка). Навчально-наукова діяльність Інституту фінансувалася Наркомосвіти, лікувальна — Наркомздор'я України, тобто в управлінні закладом існувало певне двовладдя.

Початок 30-х років ознаменувався завершенням корінної реорганізації вищої медичної школи України. 12 липня 1930 р. Раднаркомом УРСР видано постанову «Про реорганізацію ВУЗів і ВТУЗів і передачу їх у відомство відповідних наркоматів», згідно з якою вища медична і фармацевтична освіти передавалися із системи Наркомосвіти до відомства Наркомздор'я України. Зосередження управління вищою медичною школою в одному відомстві стало ключовим моментом в історії медичних вишів України і внесло суттєві зміни в діяльність Інституту, зокрема у визначення контингенту, що отримує підвищення кваліфікації, та в терміни його отримання. Якщо спочатку все регулювалось лише першим Статутом, то Наркомздор'я і партійно-урядові постанови початку 30-х років, зокрема «Про медичні кадри» (1931) та «Про підготовку лікарів» (1934), ставили чіткі державні вимоги як до їх базової підготовки, так і до підвищення кваліфікації.

Згідно з новим Статутом (1931) Інститут розподілявся на два сектори: адміністративно-організаційний і науково-навчальний. До складу останнього входили лікувально-профілактичний, санітарно-гігієнічний відділи, охматдит та відділ периферійної роботи, які стали основою формування майбутніх факультетів. Відділ периферійної роботи складався з трьох бюро: методологічного, науково-консультативного та лекторського. Статутом уперше визначались і обов'язки курсантів: «Усі слухачі інститутів для вдосконалення після закінчення навчання зобов'язані були відпрацювати на посадах за призначенням НКОЗ з розрахунку 1—1,5 місяці служби за 1 місяць навчання, але не менше одного року» (ЦДАВОВУ.— Ф. 342, № 3, Т. 2, спр. № 3287, с. 74—77). Крім того, урядовою постановою «Про укріплення сільської дільниці» (1938) вперше призначалось обов'язкове направлення на курси вдосконалення лікарів із сільської місцевості раз у 3 роки, міських — раз у 5 років.

Зростання потреб практичної охорони здоров'я, особливо в сільській місцевості, і початок спеціалізації вимагали подальшого розширення системи вдосконалення знань для лікарів як із питань фундаментальних дисциплін, так і вузьких спеціальностей. Саме це визначило профільність кафедр, створених (у хронологічному порядку) в Інституті протягом 30-х років (директори — О.Б. Бернштейн (1922—1934), Л.М. Черняк (1934—1941)): шелепно-лищевої хірургії (1931, проф.

С.Н. Вайсблат), онкології (1932, проф. Г.Б. Биховський), мікробіології (1932, проф. М.Г. Беняш), інфекційних хвороб (1934, проф. А.М. Зюков), соціальної гігієни та організації охорони здоров'я (1935, К.Ф. Дуленко), фізизіатрії (1935, проф. М.С. Морозовський), епідеміології (1935, проф. С.Н. Ручковський), акушерства та гінекології (1935, проф. В.Л. Лозинський), рентгенології (1936, доц. Н.Й. Шор), хірургії (1936, проф. М.С. Коломійченко), судової медицини (1938, проф. А.М. Гамбург), гігієни харчування (1939, Б.Л. Гордін), фармацевтичної хімії (1939, проф. Я.А. Фіалков), технології ліків та клінічної фармації (1939, проф. Г.А. Вайсман).

Довоєнний період характеризувався суттєвим внеском учених Інституту до скарбниці вітчизняної науки. Вони також були біля витоків створення нових типів медичних установ. Так, проф. Є.А. Скловський — один із засновників дитячих лікувально-профілактичних установ м. Києва і громадського руху «Крапля молока», проф. Г.Б. Биховський 1932 р. організував при Київському рентгенологічному інституті онкологічний диспансер і першу в Києві онкологічну клініку (1934), проф. Г.Ф. Писемський став одним з організаторів колгоспних пологових будинків (1934), які отримали визнання в СРСР.

Таким чином, до початку війни в Інституті нараховувалось 24 кафедри, але його діяльність не обмежувалася лише перепідготовкою в стінах навчального закладу. Потреба у підвищенні професійних знань, яка постійно зростала, призвела до зародження в довоєнний період нової форми отримання знань шляхом наближення системи післядипломної освіти безпосередньо до лікарень. У роки Другої світової війни Інститут припинив свою діяльність, а його навчальна і матеріальна бази були знищені під час тимчасової окупації Києва.

Заклад відновив свою роботу на підставі Постанови Уряду України від 18 листопада 1943 р., виданої вже через 2 тижні після звільнення Києва. Перші кафедри (хірургії, нейрохірургії, ортопедії та травматології) почали діяти в 1944 р. на базі колишнього 408-го Округового військового шпиталю та деяких лікувальних закладів міста, а першими слухачами стали фахівці евакуйованих шпиталів Міністерства охорони здоров'я.

На плечі перших директорів Інституту повоєнного часу (Я.А. Охріменко (1943—1944), В.П. Комісаренко (1944), І.І. Кальченко (1944—1957)) лягли всі труднощі відбудовного періоду зі створення навчально-матеріальної бази для відновлення діяльності довоєнних кафедр та організації нових. Наказом Народного Комісаріату охорони здоров'я СРСР від 21 березня 1944 р. відновлено лікувальний і санітарно-гігієнічний факультети, а з 1945 р. почалася планова підготовка спеціалістів системи Міністерства охорони здоров'я.

У післявоєнні роки в Інституті були створені кафедри: військово-медичної підготовки (1945,

генерал-майор Л.Ф. Маслов), фізіотерапії і курортології (1945, проф. А.Р. Киричинський), нейрохірургії (1945, проф. О.І. Аругюнов), лікувальної фізкультури і лікарського контролю (1946, доц. С.М. Іванов), торако-абдомінальної хірургії (1955, проф. М.М. Амосов). У 1953 р. якісний і кількісний склад кафедр поповнився завдяки приєднанню Київського інституту удосконалення провізорів, який існував із 1939 р. у складі кафедр: фармацевтичної хімії (проф. Я.А. Фіалков), фармакогнозії і фармакології (доц. М.З. Міндлін), технології лікарських форм (проф. Г.А. Вайсман). Створення нових кафедр та розширення профільності перепідготовки спеціалістів призвело до суттєвого зростання обсягу роботи Інституту: якщо в 1944 р. було підготовлено лише 486 чоловік, то план на 1953 р. перевищував 1600 осіб. 1957—1959 роки (директор — доц. В.Д. Братусь) були відзначені відкриттям кафедр медичної радіології (1957, проф. О.О. Городецький), терапії № 2 (1958, проф. І.П. Лернер) і педіатрії № 2 (1959, проф. Є.Г. Городецька).

Наприкінці 50-х років Інститут очолив проф. М.Н. Умовіст, який обіймав цю посаду протягом 25 років (1959—1984). Цей період відзначений важливими подіями в житті Інституту, які наклали відбиток на всю його подальшу діяльність. Вони пов'язані, по-перше, зі значним зростанням кількості кафедр, що зумовлювалось потребами практичної охорони здоров'я, яка взяла з початку 60-х років курс на розширення, удосконалення та підвищення якості спеціалізованої медичної допомоги. По-друге, починаючи з 1965 р. і протягом понад чверті століття (до 1991 р.), Інститут був підпорядкований Міністерству охорони здоров'я СРСР, яке надало йому новий інтернаціональний статус, оскільки слухачами стали представники всіх країн СНД, хоча лікарі з України завжди складали майже половину всього контингенту курсантів.

Саме потреби практичної охорони здоров'я визначили профільність кафедр, відкритих в Інституті протягом 1960—1984 років: клінічної та лабораторної діагностики (1960, проф. І.Ф. Федоров); нервових хвороб № 2 (1962, проф. П.А. Перфілов); іноземних мов (1962, В.А. Зінкевич); ортопедичної стоматології (1964, проф. Н.О. Колола); загальної і комунальної гігієни (1965, проф. Д.М. Калюжний); гастроентерології та дієтології (1965, проф. М.С. Говорова); радіаційної гігієни (1966, проф. М.Ф. Ліпкан); анестезіології та ревматології (1967, проф. А.І. Тріщинський); цивільної оборони (1968, проф. М.Д. Давигора); гігієни токсикології і клініки отруєнь пестицидами (1968, проф. Л.І. Медвідь); дитячої психоневрології (1969, проф. П.І. Коваленко); гематології та трансфузіології (1969, проф. Г.П. Сарницький); реабілітації, лікувальної фізкультури і мануальної терапії (1969, проф. Л.Є. Пелех); кардіології (1969, проф. А.Л. Міхньов); дитячої оториноларингології (1969, проф. О.А. Євдошенко); геронтології та геріатрії (1970, проф. Д.Ф. Чеботарьов); центральної нау-

ково-дослідної лабораторії (1972, проф. В.Т. Антоненко); травматології, ортопедії і опікових травм (1974, проф. В.Н. Левенець); торакальної хірургії та пульмонології (1975, проф. О.М. Авілова); дитячої стоматології (1977, проф. О.В. Удовиська); неонатології (1977, проф. С.П. Катоніна); дитячої дерматовенерології (1978, проф. І.В. Шуцький); організації та економіки фармації (1978, доц. І.М. Губський); функціональної діагностики (1978, проф. Н.К. Фуркало); терапевтичної стоматології № 2 (1980, проф. Г.М. Вишняк); акушерства та гінекології № 3 (1980, проф. Є.В. Коханевич); нервових хвороб № 3 (1980, проф. Ю.І. Головченко); терапії № 3 (1980, проф. Д.Д. Дроздов); педіатрії № 3 (1980, проф. Ж.П. Гудзенко); дитячої хірургії (1981, проф. Д.Ю. Кривченя).

Перша і єдина кафедра дитячої хірургії удосконалення лікарів була створена для потреб охорони здоров'я СРСР, а також України, оскільки до цього часу удосконалення дитячих хірургів проводилось на кафедрі дорослої хірургії. Засновником та першим завідувачем кафедри був д. мед. н., проф. Д.Ю. Кривченя, а з 1992 року кафедру очолював його учень — д. мед. н., проф. О.А. Данилов. На кафедрі в різні роки працювали: к. мед. н., доц. М.І. Юрченко (1981—2007); к. мед. н., доц. Ю.Ю. Алмашій (1992—1993); к. мед. н., доц. Ю.Є. Корнев (1981—2008); з 1980 року асистент к. мед. н. О.А. Данилов. Базовими відділеннями кафедри з 1981 року були такі: торако-абдомінальної хірургії вад розвитку та мікрохірургії у дітей, мікрохірургії УНДІ ПАГ та хірургічне відділення в ДКЛ № 2, а 1991 року базою кафедри стала Київська міська дитяча клінічна лікарня № 1.

Перспективи розвитку кафедри. На кафедрі проводиться науково-дослідна робота з актуальних питань діагностики та раціонального лікування гострої невідкладної хірургічної патології грудної та черевної порожнин, вроджених вад розвитку органів та систем у дітей з ураженнями центральної, периферичної нервової системи, андрології дитячого віку. З 2004 року відкрито курс із лапароскопічної хірургії на базі Житомирської обласної дитячої лікарні.

До початку 90-х років Інститут став одним із найбільших у СРСР і найпотужнішим в Україні навчальним закладом такого типу. Якщо в перший післявоєнний рік у ньому працювало лише 68 викладачів, у тому числі 19 професорів, 20 доцентів і 29 асистентів, то в ювілейному 2013 році в штаті понад 1600 співробітників, у тому числі понад 820 науково-педагогічних працівників, серед яких 220 докторів і 496 кандидатів наук.

Протягом 1985—1991 рр. (з 1984 р. ректор — проф. В.М. Гирін), коли Інститут ще знаходився у підпорядкуванні Міністерства охорони здоров'я СРСР, створено кафедри вірусології (1985, проф. В.М. Гирін), клінічної імунології та алергології (1985, проф. Е.В. Гюллінг), медичної інформатики та обчислювальної техніки (1986, проф. О.П. Мінцер), швидкої та невідкладної медичної допомоги

(1987, проф. Я.В. Гоєр), медико-соціальних проблем охорони матері і дитини (1988, проф. З.А. Шкіряк), неврології та рефлексотерапії (1988, проф. Є.Л. Мачерет), дитячої анестезіології та реаніматології (1989, проф. Г.І. Белебез'єв), медичної генетики (1989, проф. Т.І. Бужієвська), клінічної фармакології та фітотерапії (1990, проф. Г.М. Войтенко).

Новий період у діяльності розпочався в жовтні 1991 р. після повернення Інституту до системи МОЗ суверенної України, яке спричинило якісні зміни його статусу; зокрема, було створено кафедри: серцево-судинної хірургії (1992, проф. Г.В. Книшов), спортивної медицини і санології (1992, проф. Г.А. Апанасенко), ендокринології (1992, проф. А.С. Єфімов), дитячих інфекційних хвороб (1993, проф. Л.І. Чернишова), нефрології (1995, проф. Л.А. Пиріг), педагогіки і психології (1995, проф. М.В. Черпинський).

Відповідно до концепції цієї реформи, орієнтованої на досягнення рівня підготовки лікарів у найрозвиненіших країнах світу, 1992 р. уведено нові форми післядипломного навчання лікарів та провізорів, зокрема передатестаційні цикли, очно-заочне навчання лікарів-інтернів, цикли підготовки з низки спеціальностей керівників та викладачів інститутів і факультетів удосконалення лікарів вищих медичних вузів навчальних закладів. В умовах суверенної України розроблено власні національні навчальні програми, упроваджено в навчальний процес атестаційні комп'ютерні системи для інститутів аналогічного профілю в державі.

Нові вимоги, котрі висувала концепція реформування вищої медичної і післядипломної освіти, запити практичної охорони здоров'я та поява нових наукових напрямків у діяльності кафедр мали істотний вплив на їх кількість і якісну структуру. Нового статусу Інститут набув після видання Кабінетом Міністрів України в п'яту річницю незалежності нашої держави постанови «Про створення Київської медичної академії післядипломної освіти» від 13 травня 1996 р., згідно з якою на його базі створено навчальний заклад нового типу і вищого (IV) рівня акредитації — єдину на той час в Україні медичну академію післядипломної освіти.

В ознаменування 80-річчя Академії згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 513 від 20 квітня 1998 року «Про увічнення пам'яті П.Л. Шупика» їй присвоєно ім'я видатного державного діяча і вченого — професора Платона Лукича Шупика (1907—1986), який двічі обіймав посаду Міністра охорони здоров'я України (1952—1954, 1956—1969), здійснив вагомий внесок у розвиток навчальної, наукової та матеріальної бази Академії, протягом 14 років (1965—1979) завідував кафедрою соціальної медицини та організації охорони здоров'я (тепер — кафедра управління охороною здоров'я).

Свій 95-річний ювілей Академія відзначає в статусі національної згідно з Указом Президента

■ Відвідини ендовідеоскопічної операційної в Житомирській ОДКЛ

Зліва направо: головний лікар В.Ф. Марченко, заступник головного лікаря з хірургії М.Д. Бобер, ректор НМАПО імені П.Л. Шупика акад. Ю.В. Вороненко, завідувач курсу проф. П.С. Русак, заступник головного лікаря С.О. Русак

України В.А. Юшенка «Про надання Київській медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика статусу Національної» від 27 березня 2006 року № 236/2006 р.

З 1997 по 2012 рр. з'явилися такі кафедри: промислової фармації (1997, проф. В.А. Загорій), стоматології (2001, проф. О.В. Павленко), медичної статистики (2001, проф. М.В. Голубчиков), дитячої неврології та медико-соціальної реабілітації (2003, доц. В.Ю. Мартинюк, з 2013 — доц. Р.О. Моїсеєнко), хірургії та судинної хірургії (2005, проф. О.Є. Бобров), філософії (2005, проф. В.Л. Кулініченко), іноземних мов (2005, доц. Л.Ю. Лічман), комбустіології та пластичної хірургії (2007, проф. Г.П. Козинець), ортодонції (2008, доц. М.С. Дрогомирецька); а також нові підрозділи — Міжнародна державна медична школа класичної гомеопатії (2001, доц. О.П. Мошнич), Міжнародний генетичний центр (2002, проф. Н.Г. Горovenко), Інститут стоматології (шляхом функціонального об'єднання кафедр стоматологічного профілю та стоматологічної поліклініки (2003, проф. О.В. Павленко)), Інтернет-центр та веб-сайт (2003), Державний навчально-методичний геріатричний центр (2005, проф. Л.А. Стаднюк), науково-навчальний методичний центр дистанційної освіти (2006, проф. О.П. Мінцер), Український державний інститут репродуктології (2006, проф. В.В. Камінський), Інститут сімейної медицини (шляхом реорганізації факультету «Загальна прак-

тика — сімейна медицина» (2009, проф. Г.І. Лисенко)), діабетології (2009, зав. кафедри — членкор. НАМН України, проф. Б.М. Маньковський), паліативної та хоспісної медицини (2009, членкор. НАМН України, проф. Ю.І. Губський), акушерства, гінекології та медицини плода (2010, проф. С.І. Жук), дитячої кардіології та кардіохірургії (2011, проф. Н.М. Руденко), сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги (2012, проф. Л.Ф. Матюха), медицини праці, психофізіології та медичної екології (2012, проф. А.І. Єна, з 2013 — Д.В. Варивончик), медичної реабілітації, фізіотерапії та спортивної медицини (2013, проф. О.А. Владимиров).

НМАПО імені П.Л. Шупика — провідний в Україні центр навчально-методичної роботи в галузі післядипломної освіти лікарів і провізорів, якому МОЗ України доручає розробку більшості типових навчальних планів і програм ПАЦ, спеціалізації, інтернатури і комп'ютерних атестаційних програм, котрі використовуються усіма медичними установами та факультетами післядипломної освіти. Щороку в Академії проводиться приблизно 1,5 тис. циклів, навчається 2,5 тис. інтернів і 23 тис. лікарів і провізорів.

Підсумовуючи шлях, пройдений від Клінічного інституту для удосконалення лікарів до першої в Україні Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, слід наголосити, що гордістю закладу завжди були наукові

кадри. У різні періоди тут працювали і працюють видатні вчені — академіки, члени-кореспонденти академії наук: М.М. Амосов, О.І. Арутюнов, Ф.Ю. Богданов, В.Д. Брагусь, В.Х. Василенко, Ю.В. Вороненко (ректор академії з 2002 р.), А.С. Єфімов, Д.М. Калюжний, В.П. Комісаренко, Б.М. Маньковський, О.М. Марзєєв, Л.І. Медвідь, Л.В. Тимошенко, Д.Ф. Чеботарьов, М.Г. Шандала, О.О. Шалімов та інші.

Сьогодні в Академії працюють: два Герої України, один академік НАН України та 6 академіків НАМН України, 3 академіки АН Вищої школи України, 15 членів-кореспондентів НАМН України та 3 членів-кореспондентів НАН України, 33 заслужених діячів науки і техніки України, 32 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, 66 заслужених лікарів України, 5 заслужених працівників освіти України, 3 заслужені раціоналізатори та винахідники України, 5 заслужених працівників охорони здоров'я України, два заслужені працівники фармації України, один заслужений юрист України. Засновниками нових в Україні наукових шкіл стали вчені академії М.М. Амосов, Ю.П. Вдовиченко, І.М. Ганжа, О.А. Євдощенко, Є.В. Коханевич, Є.Л. Мачерет, О.П. Мінцер, М.Є. Поліщук, М.М. Сергієнко, Л.В. Тимошенко, А.І. Тріщинський, О.О. Шалімов.

Одна з найважливіших турбот Академії — це підготовка наукової зміни. Ще перебуваючи в ранзі Інституту, вона вперше отримала право захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (1963), а в 1967 р. — доктора медичних наук. Нині в Академії функціонують 11 спеціалізованих рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій із 13 спеціальностей.

На всіх етапах становлення і розвитку Академії її вчені посідали передові місця в українській і світовій науках. Результати науково-дослідницьких робіт викладачів Академії за останні двадцять років відображені в 448 монографіях, 112 підручниках, 565 навчальних посібниках, 170 довідниках, 876 методичних рекомендаціях та інформаційних листах, 633 патентах. За останні 35 років ученими Академії отримано понад 560 авторських свідоцтв на винаходи, окремі з яких запатентовані в США, Італії та інших країнах.

НМАПО імені П.Л. Шупика — засновник 25 професійних періодичних медичних видань: «Медична освіта» (гол. редактор акад. НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко), «Український медичний часопис» (гол. редактор проф. І.С. Зозуля), «Сімейна медицина» (гол. редактор проф. Г.І. Лисенко), «Український журнал гематології і трансфузіології» (гол. редактор проф. С.О. Гусева), «Хірургія України» (гол. редактор проф. В.І. Мамчич), «Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика» (гол. редактор акад. НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко, наук. редактор проф. І.С. Зозуля), «Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика» (гол. редактор акад. НАМН України, проф.

Ю.В. Вороненко, наук. редактор член-кор. НАМН України, проф. Ю.П. Вдовиченко), «Медична інформатика та інженерія» (гол. редактор проф. О.П. Мінцер), «Мистецтво лікування» (гол. редактор проф. Н.Г. Гойда), «Променева діагностика, променева терапія» (гол. редактор проф. В.Є. Медведєв, проф. Д.С. Мечев), «Судово-медична експертиза» (проф. В.Д. Мішалов), «Современная стоматология» (гол. редактор проф. В.С. Онищенко), «Здоров'я жінки» (гол. редактор член-кор. НАМН України, проф. Ю.П. Вдовиченко), «Хірургія дитячого віку» (гол. редактор проф. О.А. Данилов), «Современная педиатрия» (гол. редактор проф. В.В. Бережної), «Психічне здоров'я» (гол. редактор проф. В.М. Кузнецов), «Радіологічний вісник» (гол. редактор проф. В.О. Рогожин, проф. Д.С. Мечев), «Дентальні технології» (гол. редактор проф. О.В. Павленко), «Ліки України» (гол. редактор акад. НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко, проф. Н.Г. Гойда), «Соціальна педіатрія» (гол. редактор проф. В.І. Козьякін, проф. Х. Фон Фосс, к. мед. н. В.Ю. Мартинюк), «Нирки» (гол. редактор проф. Д.Д. Іванов), «Діабет, ожиріння, метаболічний синдром» (гол. редактор член-кор. НАМН України, проф. Б.М. Маньковський), «Екстрена медицина: від науки до практики» (гол. редактор В.Д. Юрченко, гол. наук. редактор акад. НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко, наук. редактор проф. І.С. Зозуля), «Дитяча оториноларингологія» (гол. редактор проф. А.Л. Косаковський), «Екстренна медицина» (гол. редактор проф. І.С. Зозуля).

В умовах суверенітету України на нову стадію перейшло міжнародне співробітництво Академії, що здійснюється відділом міжнародних зв'язків та науково-педагогічної роботи з іноземними громадянами, створеним у березні 1993 р. на основі позабюджетного структурного підрозділу. Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика успішно співпрацює із зарубіжними партнерами, зокрема зі Словацьким медичним університетом, Люблінською медичною академією та університетом ім. Миколая Коперника (Польща), Ягелонським університетом, Сілезькою медичною академією, Іллінойським університетом (США), Санкт-Петербурзьким державним медичним університетом ім. М.І. Павлова та Університетом Оребро (Швеція), Міжнародною медичною академією ім. Альберта Швейцера (Польща), Університетом м. Барі (Італія) (співпраця відбувається в межах Міжуніверситетського центру досліджень і співпраці країн Східної, Південно-Східної Європи (CIRCEOS)), університетами штату Айова та Алабама (США), Білоруською медичною академією післядипломної освіти, Національним інститутом генетичної інженерії і біотехнології (Іран), Цюрихським університетом (Швейцарія), Міжнародною академією класичної гомеопатії (Греція) та іншими.

З 2002 року ректором Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

став Юрій Васильович Вороненко — завідувач кафедри управління охороною здоров'я (2004), д. мед. н. (1991), професор (1991), академік Національної академії медичних наук України (2011), дійсний член Академії наук вищої освіти України (1996), Європейської академії природничих наук (2008), АМН Польщі (2003) та Міжнародної медичної академії ім. Альберта Швейцера (2003), заслужений діяч науки і техніки України (1999), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1997).

У 2006 році Академія зарахована до реєстрів п'яти організацій США: системи промислової класифікації (SIC), Універсальної системи кодифікованих даних (DUNS), системи роботодавців (EIN), кодифікованої системи НАТО (NATO CAGE) та Центральної реєстраційної системи (CCR). Це надає Академії можливість виступати як одержувачу грантів Конгресу США та Національного інституту здоров'я США.

Щороку понад 70 вчених Академії відвідують зарубіжні країни з метою стажування у провідних клініках Заходу, для обміну досвідом та виконання спільних наукових досліджень, ведення переговорів, участі в конгресах, симпозиумах, виставках. Найчастіше поїздки здійснюються до Німеччини, США, Польщі, Франції, Швейцарії, Австрії.

З 2001 р. Академія першою з медичних вищих навчальних закладів України стала постійним колективним членом Міжнародної кадрової Академії (ЮНЕСКО). Проводиться спільна науково-дослідна робота з фірмами США, Угорщини, Австрії, Німеччини, Франції, Японії, Ізраїлю та Хорватії з дослідження дії нових препаратів. Активними партнерами Академії є такі організації: Агентство міжнародного розвитку США, Фонд «Відродження», Медичний проект «Освіта» і «Партнери з охорони здоров'я» (Канада). Академія виступає співорганізатором асоціації «Медін-

форматика» з представництвом у Канаді, США, Німеччині, В'єтнамі, Китаї та Болгарії.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика за роки існування стала найбільшим і провідним в Україні закладом післядипломної медичної освіти, потужним науковим центром, котрий має у своєму розпорядженні 3 інститути (Інститут стоматології (директор — проф. О.В. Павленко), Український державний інститут репродуктології (директор — проф. Л.В. Суслікова), Інститут сімейної медицини (директор — проф. Г.І. Лисенко)), 5 факультетів (хірургічний (декан — проф. В.І. Паламарчук), терапевтичний (декан — проф. Н.В. Харченко), педіатричний (декан — проф. Є.Є. Шунько), медико-профілактичний і фармацевтичний (декан — проф. Н.О. Ветютнева), факультет підвищення кваліфікації викладачів (декан — проф. С.В. Видиборець)), 5 центрів (науковий навчально-методичний центр дистанційної освіти, науково-дослідний центр, Державний навчально-методичний геріатричний центр, Державний навчально-науково-методичний центр паліативної та хоспісної медицини, стоматологічний практично-навчальний центр), 3 відділення (відділення удосконалення молодших спеціалістів з фаху «Стоматологія», відділення підвищення кваліфікації молодших спеціалістів та соціальних працівників, відділення підготовки молодших медичних та фармацевтичних спеціалістів).

Навчальна база Академії розміщується в адміністративному та морфологічному корпусах загальною площею приблизно 8 тис. м², а клінічна база складає майже 11 тис. ліжок у сучасних лікувальних закладах і науково-дослідних інститутах м. Києва.

Колектив Академії на всіх етапах її існування робив і робить вагомий внесок до скарбниці української медицини, сприяючи проведенню реформи системи охорони здоров'я і вищої медичної школи в Україні.

Література

1. Данилов О.А., Рибальченко В.Ф. 20 років кафедрі дитячої хірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика // Зб. наук. пр. НМАПО імені П.Л. Шупика.— К., 2001.— Ч. 1.— С. 5—12.
2. Данилов О.А., Рибальченко В.Ф. 30 років кафедрі дитячої хірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика // Хірургія дитячого віку.— 2011.— № 1 (30).— С. 78—82.
3. Київській медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика 85 років (1918–2003) / Гол. ред.: Вороненко Ю.В.— К., 2003.— 250 с.
4. Зб. наук. пр. співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика (1997–2012 роки): Наук. зб. / Гол. ред.: Вороненко Ю.В.— К., 2012.
5. Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика 90 років (1918–2008). — К., 2008.— 350 с.
6. Електронний ресурс.— Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/Національная_медицинская_академия_последипломного_образования_имени_П._Л._Шупика

Редакційна рада та редакційна колегія журналу «Хірургія дитячого віку» вітають працівників Академії з ювілеєм